

DOČASNÉ SÚDNE PRAVIDLÁ JUDEXKURIÁLNEJ KONFERENCIE

§ 1.

Občianske súkromnoprávne zákony sa reštituujú, avšak s nasledujúcimi doplnkami, vyžadovanými potrebou verejnej dôvery, právnej kontinuity a danej situácie.

Dedičský poriadok.

§ 2.

Všetky ustanovenia patentu o aviticitnom majetku zo dňa 29. novembra 1852, vzťahujúce sa na dedenie, sa zrušujú a na ich miesto uvádzajú sa do života nižšie uvedené pravidlá súhlasiace so zásadami dedičského práva uhorského, avšak prispôbené zák. čl. 15/1848 o zrušení **aviticity**.^{1.)}

§ 3.

Všetky rozdiely medzi kráľ. majetkami donacionálnymi a nedonacionálnymi, medzi majetkami mužskej a ženskej vetvy a medzi právnymi pomerami, ktoré z nich môžu vzniknúť, ďalej právo na dievčenskú štvrt' a právo vlasové, ktoré sa zakladajú na dedení príslušníkmi mužskej vetvy, treba pokladať v duchu zák. čl. 15/1848 za zrušené.

Ale ustanovizeň sverenstva, spolu s **vlasovým právom**^{2.)} s ním súvisiacim, zostáva nedotknutá.

- 1.) aviticitas: princíp, podľa ktorého vlastník nemohol voľne disponovať s dedeným majetkom, ale ho mal zachovať pre rodinu a ďalšie generácie.
- 2.) vlasové právo: slobodné dievčatá, keď stratili otca mali vlasové právo, t.j.:
 - a.) nárok na zaopatrenie primerané stavu a majetku
 - b.) nárok na veno a výbavu pre prípad vydaja

§ 4.

Dedičia nie sú síce oprávnení napadnúť smluvy, uzavreté medzi živými o majetkoch, žalobou, založenou na povahe scudzených majetkov, avšak v prípade márnوترatnosti priami potomci, a keď takých niet, žijúci ešte rodičia, môžu si zátvorom zabezpečiť svoj zákonný dedičský podiel (pars legitima).

Právo darovať je tiež obmedzené zákonným podielom priamych dedičov sostupnej línie, a ak by takýchto nebolo, zákonným podielom žijúcich rodičov.

Vonkajšie náležitosti posledných poriadkov.

§ 5.

Vo veci vonkajších náležitostí posledného poriadku a kodicilu dané a na uhorských zákonoch, štatútoch a súdnej praxi spočívajúce predpisy majú rovnakú účinnosť bez ohľadu na občianske postavenie, a posledné poriadky šľachticov preto, že boly urobené podľa predpisov vzťahujúcich sa na nešľachticov, a naopak, nemožno vyhlásiť za neplatné pre nedostatok vonkajších náležitostí.

§ 6.

Také posledné poriadky, ktoré pochádzajú od zostaviteľov zomrevších do pol roka, rátaného odvtedy, čo uhorský zákon nadobudol účinnosť, môžu byť s hľadiska vonkajších náležitostí urobené aj podľa pravidiel rakúskych zákonov, ktoré boly dosiaľ v platnosti.

Právo testovacie.

§ 7.

V nedostatku priamych dedičov sostupnej línie a rodičov vzťahuje sa právo testovať na všetok zdedený a nadobudnutý majetok; ale ak sú ešte priami dedičia

v sostupnej línii alebo rodičia, nemôže sa posledný poriadok dotýkať ich zákonného podielu.

Tento zákonný podiel rovná sa polovici toho, čo by dedili dedičia v sostupnej línii po zostaviteľovej smrti, keby zomrel bez posledného poriadku. Posledný poriadok je teda v tejto časti nulitný a priami dedičia v sostupnej línii, a keď ich niet, tak žijúci rodičia môžu požadovať doplnenie tejto polovice.

Výnimkami z tohto pravidla, čo do možnosti vydedenia, sú len prípady uvedené v tituloch 52 a 53 I. časti Tripartita.

§ 8.

Doplnenie podľa § 7. je prípustné aj v prípadoch darovania (§ 4.), ak priami dedičia v sostupnej línii, a keď ich niet, tak žijúci rodičia, môžu dokázať, že čistá pozostalosť zostaviteľa činí menej ako polovicu hodnoty celého majetku v čase darovania, v ktorom prípade je obdarovaný povinný doplniť to, čo chýba.

Dedenie bez posledného poriadku.

§ 9.

Keď niet posledného poriadku, pripadá celé imanie zostaviteľa jeho zákonným deťom, a ak niektoré z nich už nežije, ale ostali po ňom zákonní potomci, títo zdedia podiel, ktorý by bol jemu pripadol; teda príslušníci prvého pokolenia dedia podľa hláv, príslušníci ostatných pokolení však podľa kmeňov.

§ 10.

Keď niet potomkov, povolaní sú k dedeniu otec a matka, každý po tú hodnotu, ktorá pripadla zostaviteľovi od nich alebo z ich vetvy, či už na základe posledného poriadku, alebo bez neho; pritom vracia sa majetok pochádzajúci z otcovskej vetvy späť na otca, a majetok, pochádzajúci z materskej vetvy späť na matku.

Ak pozostalosť je menšia ako majetok, ktorý dostal zostaviteľ z vetvy otcovskej i materskej, rozdelí sa pozostalosť medzi otca a matku v pomere hodnoty, ktorá pripadla zostaviteľovi od nich alebo z ich vetvy.

Naopak, keď pozostalosť prevyšuje hodnotu, ktorá pripadla zostaviteľovi z vetvy otcovskej a materskej, prípadne nadobudnutý majetok manželovi (manželke); ak ho (jej) niet, delí sa nadobudnutá časť medzi otca a matku rovnakým dielom.

§ 11.

Keď otec alebo matka nežijú, alebo nežije ani jeden z nich, zastupujú otca z otcovskej, matku z materskej vetvy pochádzajúci boční príbuzní.

§ 12.

Keď niet rodičov, ani od nich pochádzajúcich bočných príbuzných, patrí dedenie podľa zásad §§ 9., 10. a 11. starému otcovi a starej matke, resp. bočným príbuzným z nich pochádzajúcim, a keby ani títo nežili, prastarému otcovi a prastarej matke, resp. bočným príbuzným z nich pochádzajúcim, a tak rad-radom ďalším predkom, resp. bočným príbuzným z nich pochádzajúcim.

Právo na spolunadobudnutý majetok.

§ 13.

Ustanovenia dávnejších uhorských zákonov o majetkoch spolunadobudnutých za trvania manželstva ostávajú nezmenené.

Manželské dedenie (successio coniugalis).

§ 14.

Podľa uhorských zákonov manželské dedenie nastupuje:

a.) v nadobudnutom majetku, keď niet priamych dedičov v sostupnej línii,

b.) v zdedenom majetku, keď niet dedičov ani v línii sostupnej, ani v línii vzostupnej, ani dedičov vetvy bočnej.

Vdovské dedenie (successio vidualis).

§ 15.

Uhorské zákony, upravujúce vdovské dedenie, zostávajú nezmenené.

Vdovské právo (ius viduale).

§ 16.

Ustanovenia uhorských zákonov o vdovskom práve nadobúdajú znova účinnosť, avšak obmedzenie tohto práva môžu požadovať len priami dedičia v sostupnej línii.

§ 17.

Týka sa jazygo-kumánskych obvodov.

Dedenie Svätej Koruny.

§ 18.

Dedičské právo fiškusa Svätej Koruny tam, kde niet ani zákonných, ani testamentárnych dedičov, vzťahuje sa na všetok majetok bez rozdielu.

